

Παιδαγωγικός Σχεδιασμός

Εβδομάδα 2^η

Κωνσταντίνος Χαράσης

Εκπαιδευτικός πε86 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Παιδαγωγικός Σχεδιασμός (Π.Σ.)

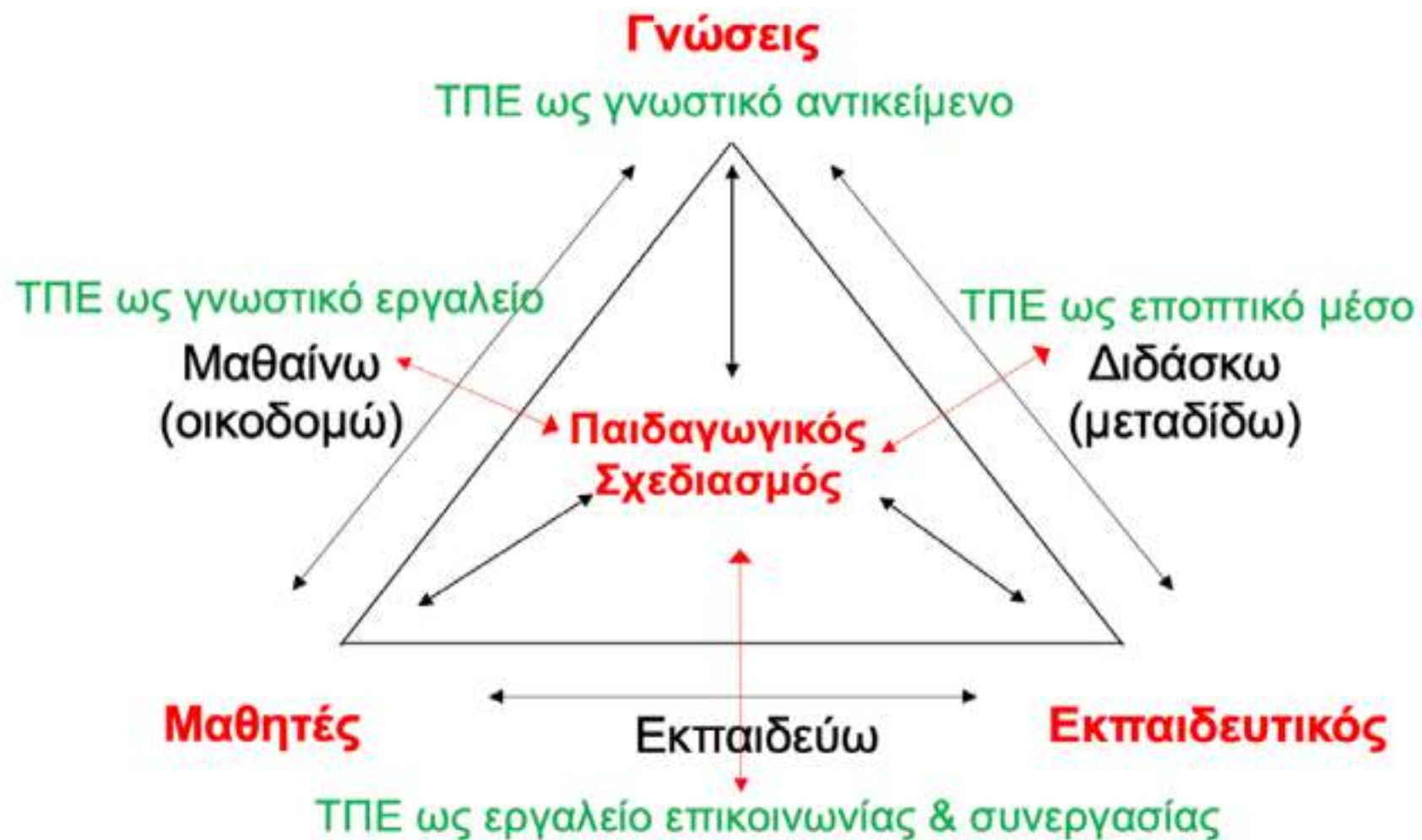
- Ο Παιδαγωγικός Σχεδιασμός με (και για) ΤΠΕ δίνει έμφαση στη συνολική δραστηριότητα της τάξης ή της ομάδας μαθητών/τριών και περιλαμβάνει:
 - τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα σε μαθητές, γνώσεις και εκπαιδευτικό και
 - την ουσιαστική ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας.

Στόχος

- Στόχος του παιδαγωγικού σχεδιασμού είναι: Η διαμόρφωση διδακτικών καταστάσεων με χρήση κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων, τα οποία συχνά είναι αντικείμενο και μέσο μάθησης.

Διακριτοί στόχοι:

- Σχεδίαση εκπαιδευτικού σεναρίου
- Χρήση του κατάλληλου υπολογιστικού/ψηφιακού περιβάλλοντος
- Εφαρμογή των εκπαιδευτικών σεναρίων σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας και αποτίμηση / αξιολόγηση της διαδικασίας αυτής και του μαθησιακού αποτελέσματος



Διδακτικές Στρατηγικές του Παιδ. Σχεδ. (Πρακτικές Μάθησης)

- Επιδίωξη του Παιδαγωγικού Σχεδιασμού με (και για) ΤΠΕ είναι η υιοθέτηση πρακτικών μάθησης που εξελίσσονται σε πλαίσια αυθεντικής μάθησης, βασίζονται στην επίλυση προβλήματος και στη δημιουργικότητα των μαθητών/τριών με χρήση υπολογιστικών εργαλείων.
- Οι **Διδακτικές Στρατηγικές** αυτές εστιάζουν μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:
 - 1. Διερεύνηση
 - 2. Επίλυση προβλήματος
 - 3. Σχέδια εργασίας / έρευνας (projects)
 - 4. Διαθεματικότητα
 - 5. Συνεργασία
 - 6. Δημιουργικότητα και καινοτομία

Διερεύνηση – Επίλυση Προβλήματος

1. Οι μαθητές/τριες **διερευνούν** και χρησιμοποιούν ποικίλα εργαλεία με κριτικό τρόπο για τη συλλογή, αξιολόγηση, αξιοποίηση και επεξεργασία πληροφοριών με ασφαλή και δεοντολογικά ορθό τρόπο. Εμπλέκονται σε προβλήματα τα οποία τους κινητοποιούν την περιέργεια και ανακαλύπτουν νέες ιδέες και εμπειρίες και αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη (Τζιμογιάννης, 2019).
2. Στην **επίλυση προβλήματος**, οι μαθητές/τριες αντιμετωπίζουν καταστάσεις **αυθεντικής** μάθησης και τις επιλύουν με τη χρήση υπολογιστικών συστημάτων.

Αυθεντικά Προβλήματα :

- 1.Σχετίζονται με την πραγματική ζωή** – Έχουν εφαρμογή στον πραγματικό κόσμο και αντανακλούν καταστάσεις που οι μαθητές μπορεί να συναντήσουν εκτός σχολείου.
- 2.Είναι σύνθετα και απαιτούν κριτική σκέψη** – Δεν έχουν πάντα μία σωστή απάντηση και απαιτούν διερεύνηση, αναζήτηση πληροφοριών και δημιουργικότητα.
- 3.Είναι ανοιχτού τύπου** – Δεν είναι απλά ασκήσεις ρουτίνας, αλλά ενθαρρύνουν τη συζήτηση, τη συνεργασία και την ανάπτυξη λύσεων με διαφορετικούς τρόπους.
- 4.Συνδέονται με την καθημερινή εμπειρία των μαθητών** – Βασίζονται σε θέματα που αφορούν τις γνώσεις, τα ενδιαφέροντα ή τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές στην καθημερινότητά τους.

Σχέδια εργασίας / έρευνας (projects):

- Οι μαθητές/τριες εμπλέκονται σε μία οργανωμένη και συλλογική μαθησιακή δραστηριότητα, ελεύθερης/ κατευθυνόμενης επιλογής, επιδιώκοντας τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων με στόχο τη δημιουργία ενός τεχνουργήματος – παραδοτέου.
- Ενδεικτικά εργαλεία στην υλοποίηση των σχεδίων εργασίας / έρευνας (projects): διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης, χρήση **Τεχνητής Νοημοσύνης**, ιστοσελίδες που συγκεντρώνουν εκπαιδευτικό πληροφοριακό υλικό, καθώς και πολλαπλές αναπαραστάσεις της πληροφορίας (κείμενα, φωτογραφίες, video, ήχος). (ΠΡΟΣΟΧΗ!)
- Όταν υπάρχει έλλειψη χρόνου στο ωρολόγιο πρόγραμμα προτείνονται να αξιοποιούνται σχέδια εργασίας / έρευνας (μικρής διάρκειας).

Διαθεματικότητα:

- Οι μαθητές/τριες εμπλέκονται σε ένα περιβάλλον μάθησης που τους επιτρέπει και τους παρέχει ευκαιρίες να προσεγγίσουν διάφορα θέματα πολύπλευρα μέσα από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους και περιοχές. Πολύπλευρα αναζητούν επιστημονικές έννοιες διαφόρων γνωστικών αντικειμένων (Ματσαγγούρας 2002)
- *Η διαθεματική προσέγγιση εξετάζει το ίδιο πρόβλημα από διαφορετικά αντικείμενα ξεχωριστά.*
- *Η διεπιστημονική προσέγγιση τα ενώνει σε μια ενιαία ανάλυση, με στόχο μια συνολική λύση. Βλέπε τελευταία διαφάνεια*

Συνεργασία:

- Οι μαθητές/τριες **επικοινωνούν** και **συνεργάζονται** σε ομάδες, **αναλαμβάνουν** ευθύνες και συνδημιουργούν για την επίτευξη ενός κοινού έργου.
- Η συνεργασία αυτή μπορεί να είναι:
- Είτε στο πλαίσιο της **ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης**, όπου κάθε μέλος της ομάδας είναι υπεύθυνο για ένα τμήμα του έργου ή του προβλήματος που έχει αναλάβει,
- Ή στο πλαίσιο της **συνεργατικής μάθησης**, όπου όλα τα μέλη συμμετέχουν συντονισμένα στη μάθηση μέσω της από κοινού διερεύνησης και επίλυσης ενός προβλήματος (Τζιμογιάννης, 2019).

Δημιουργικότητα και καινοτομία:

1. **Αξιοποιούν** τη δημιουργικότητα και την κριτική τους σκέψη, **οικοδομούν** νέες γνώσεις και προτείνουν λύσεις και ιδέες που διακατέχονται από πρωτοτυπία και καινοτομία.
2. Οι μαθητές/τριες αναπτύσσουν δικά τους ψηφιακά αντικείμενα με χρήση υπολογιστικών εφαρμογών/ εργαλείων και γίνονται δημιουργοί ενός δικού τους πρωτότυπου ψηφιακού έργου (κείμενο ή άλλο ψηφιακό έργο).

Διαθεματική – Διεπιστημονική προσέγγιση

- **1. Διαθεματική προσέγγιση (Cross-disciplinary approach)**
- Η διαθεματική προσέγγιση ενός προβλήματος συνδέει γνώσεις και δεξιότητες από **διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα**, χωρίς όμως να «συνδυάζει» τις επιστήμες σε βάθος. Κάθε μάθημα προσεγγίζει το ίδιο θέμα από τη δική του οπτική γωνία, αλλά παραμένει στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος.
- **Παράδειγμα:**
Ένα project με θέμα "**Η κλιματική αλλαγή**"
- **Γεωγραφία:** Μελέτη των αλλαγών του κλίματος σε διάφορες περιοχές του κόσμου.
- **Φυσική:** Εξήγηση του φαινομένου του θερμοκηπίου.
- **Βιολογία:** Επίδραση της κλιματικής αλλαγής στα οικοσυστήματα.
- **Γλώσσα:** Γραφή άρθρου ή έκθεσης για την κλιματική αλλαγή.

- **2. Διεπιστημονική προσέγγιση (Interdisciplinary approach)**

- Στη διεπιστημονική προσέγγιση, οι επιστήμες **συνδυάζονται** για να αναλυθεί ένα πρόβλημα από μία ενιαία σκοπιά, δημιουργώντας νέες συνδέσεις μεταξύ των πεδίων. Οι μαθητές δεν μελετούν απλώς το ίδιο θέμα από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα, αλλά ενσωματώνουν γνώσεις για να βρουν **λύσεις**.
- **Παράδειγμα:**
Ένα project με θέμα "**Σχεδιασμός μιας βιώσιμης πόλης**"
- Οι μαθητές χρησιμοποιούν **μαθηματικά** για να υπολογίσουν την κατανάλωση ενέργειας.
- Εφαρμόζουν **περιβαλλοντική επιστήμη** για να βρουν βιώσιμες λύσεις μείωσης ρύπων.
- Χρησιμοποιούν **τεχνολογία** για να σχεδιάσουν ένα μοντέλο της πόλης με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Συνδυάζουν **κοινωνιολογία και οικονομικά** για να κατανοήσουν πώς οι αλλαγές επηρεάζουν την κοινωνία.

Βιβλιογραφία

Ματσαγγούρας, Η. (2002). Διεπιστημονικότητα, Διαθεματικότητα και Ενταξιοποίηση στα νέα Προγράμματα Σπουδών: Τρόποι οργάνωσης της σχολικής γνώσης. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 7, 19-36.

Τζιμογιάννης, Α. (2019). *Ψηφιακές Τεχνολογίες και μάθηση του 21ου αιώνα*. Αθήνα: Κριτική.